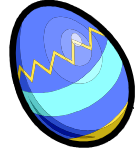

MUNNHARPA

Troms fylkeskommune
Den offentlige tannhelsetjenesten

April 2009

Erfaringer som veileder på eksternpraksisklinikk

Høsten 2008 startet Finnsnes tannklinik opp som eksternpraksisklinikk for tannlegestudentene i Tromsø. Jeg hadde da deltatt på veilederseminar ved IKO i januar og april. Der fikk vi en del praktiske opplysninger, vi fikk oversikt over hva studentene hadde hatt av undervisning og vi fikk opplæring i veiledningspedagogikk og psykologi. Vi fikk i tillegg høre en del om erfaringer de første veilederne hadde hatt høsten før.

Jeg opplevde det som nyttige og godt forberedende seminar. Et seminar kan selvfølgelig ikke dekke alle behov for forberedelse. Det var det også tatt høyde for ved at det ble planlagt ukentlige nettmøter for veiledere og IKO i praksisperioden.

Dessverre har ikke de fungert så godt hittil pga tekniske utfordringer og også kapasitetsproblemer hos de ansatte på IKO. Målet er fortsatt å få dette til å fungere.

Jeg har forventninger til at det kan bli et godt forum for kalibrering av rutiner og kunnskap, og at det kan diskuteres fag og kasus underveis.

Studentene er selvfølgelig i en lærings situasjon når de kommer ut i praksis, men noe av det positive med å være veileder er at jeg selv også har gode muligheter for å lære og å utvikle meg, både innen det faglige og som medmenneske og veileder.

Det har til tider vært hektisk å holde styr på både egne og studentenes pasienter, men studentene som har vært her har vært både ansvarsfulle og flittige, og det inspirerer til det lille ekstra som trengs.

I tillegg har jeg hatt flott støtte i veilederarbeidet av alle de andre her på klinikken. Tannlegene, tannpleierne og tannhelsesekretærene har alle bidratt med hver sine faglige og sosiale kunnskaper. Studentene har formidlet at de har satt stor pris på dette og at de dermed har lært veldig mye i praksisperioden.

Klinikkens ansatte har til gjengjeld fått inspirerende spørsmål, faglig kunnskap og trivelige bekjentskap som har bidratt til gode arbeidsdager. Vi har også tro på at det kan bidra til rekruttering av nye kollegaer i framtiden!

På klinikken har vi hatt både 4. og 5. års studenter. Jeg opplever at vi har kommet brukbart gjennom dette. Så har vi nå muligheten for å bygge videre på egne erfaringer, slik at det kan fungere enda bedre etter hvert i den praktiske tilretteleggingen som selvfølgelig kreves. Ansvar for studentenes utvikling i praksisperioden parallelt med pasientenes behov underveis må tas på alvor, det vil være bra å kunne dele dette ansvaret.

Jeg vil derfor jobbe for at det kan være mulig å fordele veilederjobben på 2 personer, slik at det over tid ikke blir for krevende for en person, og at studentene er sikret god oppfølging hvis veileder har fravær av forskjellige årsaker.

Jeg ser fram til nytt veilederseminar i april og til å ta i mot nye studenter i august!

Sigrid Aas Eriksen

Ukependlende fylkesrådvikar

Wenche Cumming (64) vikarierer som fylkesråd frem til 12. mai 2009, mens fylkesråd Pål Julius Skogholt har pappapermisjon.

Hun er gift, har to barn og fem barnebarn. Er opprinnelig fra Sortland men har bodd på Finnsnes siden 1979. Hun har mesteparten av tida jobbet som lærer ved Finnsnes ungdomsskole, men var prosjektleder ved Utviklingssenteret på Finnsnes i ca. 8 år. Ble pensjonist sommeren 2008. Er SV'er og har politisk erfaring fra formannskap, kommunestyre, fylkesting og stortinget som vara i 2 perioder for Rolf Ketil Bjørn. Ansvarsområde i fylkesrådet er utdanning og helse, det vil si tannhelse, noe fylkesrådvikaren bare har kjennskap til fra tannlegestolen.

Wenche Cumming synes det er interessant å være ukependlende fylkesrådvikar, og setter pris på at fedre tar oppgaven som far alvorlig!

Måselv tannklinikk – et fremtidig miljøfyrtårn

13.03.09 hadde vi oppstartmøte på klinikken. Svein Gunnar Karlstrøm og Margrethe Henriksen fra Grønn hverdag var til stede og informerte oss om prosjektet. Vi skal prøve å få gjennomført diverse tiltak innen 19.06.09. Målet er at hele Midt-Troms tannhelse distrikt skal sertifiseres i løpet av høsten 2009.

HMS-pris til Finnsnes tannklinikk

Foto: Marit Markussen

Troms fylkeskommune delte ut den årlige HMS-prisen i mars, der Finnsnes tannklinikk, representert med Sigrid Aas Eriksen og Lillian Eggø, mottok 2. prisen på 5 000 kroner.

Begrunnelsen var tannklinikken systematiske og kontinuerlige HMS-arbeid. Det nevnes spesielt arbeidet med oppfølging av sykemeldte arbeidstakere, samt resultatene av arbeidsmiljøkartleggingen.

Nordreisa videregående skole mottok fylkets 1. HMS-pris, og fikk tildelt 15 000 kroner.

Tannpuss i barnehagen

Vi tannpleiere på Finnsnes har den siste tiden økt fokuset på utadrettet forebyggende arbeid i form av undervisning på skolene samt besøk i barnehager i forbindelse med tannpuss i barnehagene. Vi går aktivt inn for å få barnehager til å starte opp med tannpuss, og har infomøter med barnehageledelse angående kost i barnehagen.

Ved forespørsel besøker vi barnehager, for eksempel med temadag. Tannpleierne på klinikken har prioritert skoler i utkantene av sentrum på grunnlag av DMFT-tall.

Vi tar kontakt med skolene og tilbyr undervisning. Alle skolene vi har kontaktet har takket ja til besøk fra tannklinikken. På små skoler underviser vi alle klassene, og på større skoler fokuserer vi på 4.- og 10. klassene. Temaer er stell av tenner, fluor, erosjoner, kosthold, og 10. klasse får i tillegg info om bruk av tobakk. Arbeidet er utfordrende, og vi møter mange flotte nysgjerrige barn.

Vi har fått gode tilbakemeldinger fra både skoler og barnehager, foreldre og barn.

Foto: Hege Larsen

Bildet er fra da Karlstad barnehage var på besøk hos tannpleierne. De skal starte opp med tannpuss i barnehagen, og kom for å få info ang oppstart. De fikk leke tannpleier og pasient og syntes det var gøy. De ble instruert i pusseteknikk, og vi snakket om sunn og usunn mat. Alle barna fikk en tannkost hver, samt tannkrem. Etter besøket på klinikken dro vi ned i fjæra, og grillt fiskekaker. Sunt og godt!

Elisabeth D Holmsæter og Tove Bendiksen

Neste utgave av Munnharpa
er det Tromsø tannhelsedistrikt som har ansvar for.

Fylkestannhelsesjefen har ordet

Nå som påsken nærmer seg kunne det være fristende å skrive om påskeegg og påskeharer. Men like fort som sola tiner snø i grøftkantene, forsvinner pengene i tannhelsestjenesten.

Tannhelsestjenesten i Troms gikk 6,5 millioner i underskudd i fjor, noe som er over 6 prosent avvik i forhold til nettobudsjettet. Svikten i pasientinntektene i forhold til det budsjetterte var på over 7 millioner

kroner. Pasientinntektene var lavere enn noen gang i moderne tid.

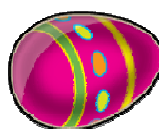
Dette finnes det noen forklaringer på. Lite tannleger og mye arbeid på fritt klientell på grunn av etterslep er forklaringer som kan brukes én gang. Vi kan ikke leve med budsjettunderskudd av denne størrelsesorden flere år på rad. Dessverre viser analysen etter årets to første måneder at vi - om vi fortsetter på samme måten resten av året - igjen vil få en stor svikt i pasientinntektene som resultat.

Analysen fra fjoråret viser at tannhelsepersonellet noen steder i distriktstjenesten har alt for lav produksjon. Noen må rett og slett ta skjeen i en annen hånd. Vi er framover nødt til å arbeide etter følgende retningslinjer:

1. Det må være pasient i stolen 80 % av arbeidstiden på klinikken dvs. 1200 timer i året for de som ikke har sykefravær eller permisjon.
 - a. Bruk av tid til andre gjøremål enn klinisk arbeid må minimeres
 - b. Maksimal bruk av SMS og andre tiltak for å redusere ikke-møtt især på fritt klientell. Avbestilte timer må fylles med nye pasienter.
 - c. Avsatte akutt-timer som ikke brukes på pasienter må elimineres
2. Produksjonsverdi pr time må være min 1100-1200 kr
 - a. Riktig bruk av takstene
 - b. Rimelig tempo når man jobber med stykkpris
3. Min 30 % av tida må brukes på voksne
 - a. Prosenten vil variere etter distrikt og klinikk. Enkelte områder vil naturligvis ligge langt over denne prosent

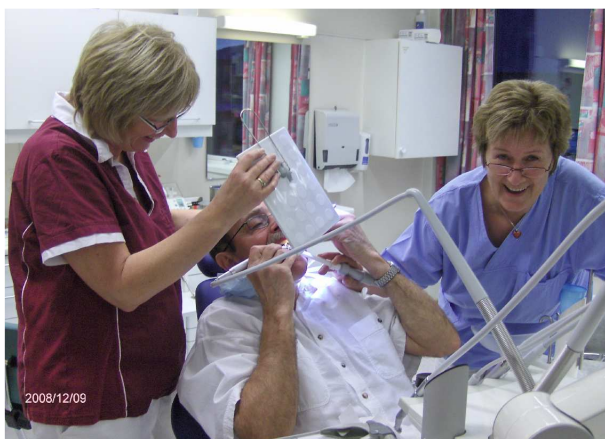
På TkNN er vi nødt til å finne en balanse mellom utviklingsoppgaver og pasientbehandling. I disse dager lages det individuelle avtaler om fordeling av oppgaver og inntektsmål.

Med håp om at påskemorgen slukker sorgen og med ønske om en strålende påske.

Hilsen Peter

Den tannlegemangelen – den tannlegemangelen!

Kreativiteten er på topp - selv om tannlegemangelen er konstant. I visse perioder tas alle midler i bruk. Og som alle kan se; humøret er det ikke noe å si på.

Med vennlig hilsen Storsteinnes tannklinik

Introduksjonskurs for nytilsatte klinikksjefer

Det er lett å gå seg vill i alle skrevne og uskrevne oppgaver som en klinikksjef må forholde seg til. Derfor har tannhelsetjenesten nettopp gjennomført et 3 dagers kurs (18., 19. og 20. mars) i Tromsø på fylkeshuset.

Kurset var et introduksjonskurs for nytilsatte klinikksjefer (og i tillegg et oppfriskingskurs for andre og mer erfarne klinikksjefer). Kurset hadde 13 deltagere, over halvparten av alle klinikksjefer, fra hele fylket. Kurset ga oversikt over de viktigste oppgavene som en leder på klinikknivå må ha kjennskap til.

Klinikksjefens trygghet

Klinikksjefens trygghet i lederrollen sin kommer blant annet fra følelsen av å ha kontroll over vel definerte og godt forståtte gjøremål. Derfor handlet kurset om å gi en bredest mulig oversikt over oppgavene pluss dybdekunnskap om noen av de viktigste oppgavene i tre hovedområder: Økonomi/administrasjon, fag og

HMS i tannhelsetjenesten. I tillegg til dette fikk deltagerne informasjon om overordnede lover og forskrifter som både fag og administrativ forvaltning er basert på.

Kursholdere

Kursholdere var hentet utelukkende fra Tannhelsetaten og HMS-avdelingen i personal- og organisasjonssenteret - en fullstendig bedriftsintern satsing med følgende som aktører: **Grethe Berg** foreleste om regnskap og budsjett, **Odd Norum** hadde en grundig presentasjon om HMS-saker som berører tannklinikken og den nye håndboken han har produsert, **Per Bjerre** og **Rannveig Kyrrestad** tok for seg noen overordnede HMS-tilbud til klinikksjefer, **Susanne Elting** ga et spennende praktisk faglig oversikt over lederoppgavene og overtannlegens forventninger til klinikksjefene, **Svein Ingebrigtsen** belyste om IKT systemet og data, **Peter Marstrander** presenterte det overordnede med fylkeskommunens systemer, lover og regler som styrer tannhelsetaten, og **Arun Gadgil** presenterte lederteorier som er mest i bruk i tannhelsetjenesten.

For å utvikle seg selv som leder

For å utføre sin funksjon må en klinikksjef ikke bare ha tilstrekkelig kunnskap om oppgavene i sitt ansvarsområde, men også eie viljen, ferdigheter og ikke minst motet for å handle. Kursets ambisjon var ikke lederutvikling av ferdigheter men å gi bredest mulig oversikt og kjennskap til innholdet i oppgavene som klinikksjefen har. Klinikksjefen kan etter endt kurs oppsøke kollegaer med fagkunnskap innenfor de ulike felt når han/hun trenger det. Nytilsatte klinikksjefer vet ikke hva de "ikke vet men bør ha visst". Etter introduksjonskurset kjenner de til hva de bør vite og hvor de kan søke støtte. Da er det lettere å utvikle seg selv som leder.

Den sosiale arenaen

Sist men ikke minst, det sosiale vennskap og tillit som kommer av en slik samling er helt uvurderlig. Klinikksjefene trenger hverandre som kollegaveiledere og diskusjonspartnere og denne samlingen som gikk over 3 dager fungerte som en utmerket sosial arena. Fra tilbakemeldinger fått fra deltagerne kan man fastslå at dette var et vellykket kurs på alle mulige måter.

Arun Gadgil

50-årsjubilanter i 2009

Anne A. Sandlie, Univ. tannklinikken. Oktober

60-årsjubilanter i 2009

Ivar Parmann, Univ. tannklinikken. April
Sonja Hansen, Finnsnes tannklinik. Juni
Thorsten Edblad, TkNN. August
Hugo Ellingsen, Univ. tannklinikken. August